

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

География және табиғатты пайдалану факультеті

География, жерге орналастыру және кадастр кафедрасы

«БВ07303 – Жерге орналастыру» мамандығы

**РОАМ 2202 «Топырақтану агрохимия және жерді мелиорациялау негіздерімен»
пәнінен**

ҚОРЫТЫНДЫ ЕМТИХАН БАҒДАРЛАМАСЫ

АЛМАТЫ 2022

«6B07303 – Жерге орналастыру» мамандығы бойынша «Топырақтану агрохимия және жерді мелиорациялау негіздерімен» пәнінен қорытынды емтихан бағдарламасын әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті, География, жерге орналастыру және кадастр кафедрасының аға оқытушысы Тугельбаев С.С. дайындады.

Бағдарлама география және табиғатты пайдалану факультетінің география, жерге орналастыру және кадастр кафедрасының мәжілісінде қарастырылды.

Хаттама № 4 «11» қазан 2022 ж.

Кафедра меңгерушісі _____ Нюсупова Г.Н.

ПӘН БОЙЫНША ҚОРЫТЫНДЫ ЕМТИХАН БАҒДАРЛАМАСЫ

Қорытынды емтиханның міндеті – магистранттардың оқу барысын алған білімдерін курс барысында қарастырылған тақырыптарға сәйкес жүйелеу және бағалау.

Қорытынды емтихан бағдарламасы географиялық ақпараттық технологиялар, қазіргі таңда қолданыста жүрген бағдарламаларды пайдаланудың маңыздылығы, мазмұны мен мақсаттарына, дамуға арналған сұрақтарға, студенттердің оларды қолдану барысында қажетті білім мен практикалық дағдыларды алуға көмектесетін сұрақтарды қамтиды.

Бағдарламада емтиханға дайындалуға арналған курстың барлық тақырыптары және әдебиеттерді оқуға арналған ұсынылған кітаптар мен ережелер бар.

Қорытынды емтиханға студенттің жауабы баллдық жүйемен бағаланады. ҚазҰУ академиялық саясатының негізінде (2019 ж.):

2.17.3. Ағымдық үлгерімді бақылау бағасы кем дегенде 60%-ы пән бойынша білімді қорытынды бағалаудың, бағалау және қорытынды емтихан кем дегенде 30% - ы пән бойынша қорытынды баға.

2.17.4. Пән бойынша қорытынды баға білім алушының бақылау кезеңінде де, қорытынды бақылауында да оң баға алған жағдайда ғана есептеледі.

Емтиханды тапсыру түрі - тестілеу. СДО Moodle жүйесі арқылы онлайн іске асырылады. Тестілеуді бақылау - интерактивті прокторинг арқылы жүзеге асады.

Тест – тестті тапсыруды прокторингтің автоматты жүйесі, проктор немесе оқытушы (прокторинг болмаған жағдайда) бақылайды.

Тестілеудің өтуін бақылау онлайн прокторинг технологиясы арқылы жүзеге асырылады.

Прокторинг технологиясы (ағылш. "proctor" – емтихан барысын бақылау). Прокторлар аудиториядағы әдеттегі емтихандағы сияқты, емтихан тапсырушылардың сынақтардан адал өтуін бақылайды: тапсырмаларды өз бетінше орындауы және қосымша материалдарды пайдаланбауын бақылайды. Веб-камера бойынша нақты уақытта өтіп жатқан онлайн-емтиханды маман (көзбе-көз прокторинг), немесе сыналудың жұмыс үстелін, кадрдағы тұлғалар санын, бөгде дыбыстар немесе дауыстар және тіпті көзқарас қозғалысын бақылайтын бағдарлама (киберпрокторинг). Аралас прокторинг түрі жиі қолданылады: бағдарламаның ескертулері бар емтиханның бейнежазбасын адам қосымша қарап шығады және бұзушылықтардың шын мәнінде орын алғаны жөнінде шешім қабылдайды.

Пән бойынша жалпы тест жинағы 75 сұрақтан тұрады, әрбір тест сұрағында 5 жауап нұсқасы, оның ішінде 1 дұрыс жауап берілген.

Емтихан ұзақтығы: әр студентке 25 сұрақ және 60 минут уақыт беріледі.

Балл қою уақыты: баллдар тестілеу аяқталғаннан кейін бірден автоматты түрде қойылады.

Максималды баға 25 тест-сұраққа дұрыс жауап берген жағдайда 100 балл деп бағаланады. Әр дұрыс жауапқа 4 балл.

МАҢЫЗДЫ: тест емтихан кестесі бойынша өткізіледі. Білім алушылар мен оқытушылар емтихан кестесі туралы алдын ала хабардар болады.

Тестілеуден бұрын жұмыс орнын дайындау

- Тестілеу сәтті өтуі үшін тестілеу басталғанға дейін келесі әрекеттерді орындау қажет:
- Бөлменің жақсы жарықтануын қамтамасыз ету

- Интернетке қосылудың қол жетімділігі мен жылдамдығын тексеру
- Камера мен микрофон жұмысын тексеру
- Жеке сәйкестендіру үшін құжаттарды дайындау
- Ең жоғары өнімділікке жету үшін компьютерді қайта қосыңыз
- Браузердегі барлық қажет емес артық парақтарды және бағдарламаларды өшіріңіз
- Құлақпаптар, кітаптар мен жазбаларды пайдаланбаңыз (егер олар емтихан ережелерінде болмаса)
- Мониторлардың қайталануын өшіру (егер бар болса)

ҚОРЫТЫНДЫ ЕМТИХАН БОЙЫНША ҚАРАСТЫРЫЛАТЫН ТАҚЫРЫПТАР

1. Биосфераның табиғи жүйелеріндегі топырақтың орны мен маңызы.
2. Заттардың биологиялық және Биогеохимиялық айналымының жалпы белгілері мен айырмашылықтары.
3. Топырақ түзілу процесінің негізгі кезеңдері және олардың тән белгілері.
4. Топырақтың полигенетикасының мәні.
5. Топырақ эволюциясы.
6. Топырақты сипаттайтын негізгі морфологиялық белгілер.
7. Топырақ түзуші жыныстардың топырақ генезисіндегі және олардың құнарлылығын қалыптастырудағы маңызы.
8. Климаттың топырақ түзілу процесіне тікелей және жанама әсері.
9. Жер бедерінің топырақ түзілуіне және топырақ құнарлылығына әсері.
10. Топырақ түзілу факторы ретінде өсімдік жамылғысы.
11. Уақыт топырақтың пайда болу факторы ретінде.
12. Топырақ түзілу факторлары.
13. Бастапқы минералдар борпылдақ топырақта кең таралған және себептерін түсіндіріңіз.
14. Топырақ түзілуіндегі және топырақ құнарлылығындағы қайталама минералдардың рөлі.
15. Топырақтың механикалық құрамының (жеңіл, орташа және ауыр) олардың агрономиялық қасиеттеріне әсері.
16. Топырақтағы Органикалық заттардың негізгі топтары.
17. Топырақтың гумустық күйінің негізгі көрсеткіштері.
18. Топырақтың құнарлылығына әсер ететін негізгі функциялар.
19. Топырақта басым болатын элементтер.
20. Топырақ пен тау жыныстарының химиялық құрамының топырақ түзілуіне әсері.
21. Топырақ коллоидтарының шығу тегі, құрамы және негізгі қасиеттері.
22. Топырақ қышқылдығы мен сілтілігінің шығу тегі мен түрлері.
23. Топырақ құрылымын анықтау және оны морфологиялық және агрономиялық тұрғыдан бағалау ерекшеліктерін атап өтіңіз.
24. Топырақтың физика-механикалық қасиеттері.
25. Топырақтың су қасиеттері.
26. Су режимінің түрлері.
27. Топырақ ауасының топырақ өміріндегі және өсімдік өнімділігіндегі маңызы.
28. Топырақтың жылу қасиеттерінің қалыптасуына жеке факторлардың әсері.
29. Топырақ ерітіндісі, оның құрамы мен қасиеттерінің ерекшеліктері.

30. Топырақ құнарлылығы, топырақ құнарлылығының түрлері.
31. Тың және егістік Топырақтардың құнарлылығын молайту ерекшеліктері.
32. Мәдени топырақ қалыптастыру процесі.
33. Топырақ классификациясын құрудағы батыс еуропалық және американдық бағыттардың негізгі ерекшеліктері.
34. Топырақ географиясының негізгі жалпы заңдары және олардың мәні.
35. Топырақ округі мен топырақ ауданының айырмашылығы.
36. Арктикалық аймақтың топырақ түзілу жағдайлары мен топырақтарының сипаттамасы.
37. Тундра-глей топырағы аймағының топырақ түзілу жағдайлары мен топырақтарының сипаттамасы.
38. Подзоликалық Топырақтардың генезисі туралы заманауи түсінік.
39. Шымтезек процесінің мәні және оның Тайга-орман аймағында көріну ерекшеліктері.
40. Батпақты-подзоликалық топырақ генезисінің ерекшеліктері және олардың жіктелуі.

Негізгі әдебиеттер тізімі:

- Вальков В.Ф., Казеев К.Ш., Колесников С.И. Почвоведение. Учебник для вузов. М.: ИКЦ"МарТ". Ростов н/Д.: Изд. Центр "МарТ". 2004. 496 с.
2. Глазовская М.А. Общее почвоведение и география почв. Учебник для вузов. М.: Высшая школа. 1981. 4000 с.
 3. Глазовская М.А., Геннадиев А.Н. География почв с основами почвоведения. Учебник для вузов. М.: МГУ. 1995. 400 с.
 4. Горбунова И.А., Науменко А.А. Лабораторные работы по почвоведению. Методическое пособие. Алматы: КазГУ. 1996. 37 с.
 5. Добровольский В.В. География почв с основами почвоведения. М.: ВЛАДОС. 2001. 384 с.
 6. Науменко А.А. Курс лекций по географии почв с основами почвоведения. Алматы: КазНУ. 2004. 210 с.
 7. Науменко А.А. Типовая программа по географии почв с основами почвоведения //Типовые программы фундаментальных дисциплин по специальности "география". Алматы КазНУ. 2001. С. 82-91.
 8. Почвоведение. Учебник в 2-х частях. /Под ред. В.А.Ковды и Б.Г. Розанова. М.: Высшая школа. 1988.
 9. Почвоведение. Учебник для вузов. /Под ред. И.С. Кауричева. М.: В.О. Агропромиздат. 1989. 719 с.